

NADO VLAANDEREN

SAMEN VOOR EEN DOPINGVRIJE SPORT

JAARVERSLAG 2022

Meer weten?
www.dopingvrij.vlaanderen

Samenvatting

NADO Vlaanderen heeft zich in 2022 verder ingezet voor een dopingvrije sport. In het jaarverslag rapporteert NADO Vlaanderen over de uitvoering van het antidopingbeleid, dat meerdere facetten omvat. NADO Vlaanderen heeft gegevens over alle kernactiviteiten opgenomen in het verslag.

Uiteraard neemt traditiegetrouw het programma van dopingtests een belangrijke plaats in. De focus ligt daarbij op de dopingcontroles bij elitesporters, hoofdzakelijk buiten wedstrijdverband en tevens binnen wedstrijdverband. Maar ook de breedtesporters maken deel uit van het spreidingsplan van NADO Vlaanderen wat betreft de controles binnen wedstrijdverband. Controles in fitnesscentra krijgen een eigen plaats in het jaarverslag, omdat het activiteiten zijn die kaderen in een gezonde sportbeleving en om die reden afzonderlijk worden gerapporteerd buiten de activiteiten die onder de WADA-code vallen. Het blijft niettemin een plaats hebben in het antidopingbeleid in Vlaanderen, die alle sportbeleving dopingvrij wil houden.

In totaal nam NADO Vlaanderen 1844 monsters af bij sporters, waarvan 1020 buiten wedstrijdverband en 824 binnen wedstrijdverband. De meest gecontroleerde sport is wielrennen (wegwielrennen, veldrijden en baanwielrennen inbegrepen), gevolgd door atletiek (veldlopen, outdoor en indoor), voetbal, basketbal en triatlon (met inbegrip van duatlon). 24 monsters leverden een positief resultaat op, wat resulteert in een percentage van 1,30%. Van die 24 positieve monsters resulteerden 11 gevallen in het openen van een disciplinair dossier, allen vastgesteld bij breedtesporters binnen wedstrijdverband, wat overeenkomt met 0,60% dopingpraktijken in relatie tot het aantal afgenomen monsters. In vijf gevallen ging het om stoffen die ook als recreatieve drugs zijn te beschouwen. De cijfers en percentages liggen in lijn met de voorbije jaren. Wegens het relatief laag aantal gevallen, kan moeilijk een tendens worden bepaald. Wel is zo dat in het boksen de meeste disciplinaire dossiers zijn geopend voor dopingpraktijken.

Van in totaal 32 gerichte monsternemingen in fitnesscentra, werden 8 sporters positief bevonden. Dat komt overeen met 25%, wat ook voor die cijfers erop wijst dat het aantal positieve resultaten constant blijft.

NADO Vlaanderen heeft over het jaar 2022 een geregistreerde doelgroep aangehouden waarvan het aantal sporters per kwartaal fluctueerde rond de 95 individuele sporters. In totaal zijn 155 elitesporters een deel van het jaar of het volledige jaar aan de verplichting onderworpen om verblijfsgegevens in te dienen. Sporters in wielrennen vormden de grootste groep (54), ondanks het feit dat de meeste profrenners al rechtstreeks tot de internationale doelgroep behoren. Ook in atletiek (27) werden een aanzienlijk aantal elitesporters in de doelgroep opgenomen.

Verder zijn cijfers gerapporteerd over het aantal inbreuken op de verblijfsgegevens, aantal aanvragen en toegestane Toestemmingen wegens Therapeutische Noodzaak, ontvangen meldingen van vermoedelijke dopingpraktijken, en van de inspanningen die zijn geleverd voor de preventie van dopingpraktijken en de antidoping-educatie.

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	1
Inhoudsopgave	2
Woord van de directeur.....	4
1. NADO Vlaanderen als organisatie in 2022.....	6
2. Dopingcontroles	7
2.1. Algemeen	8
2.2. De controlecijfers 2022 van naderbij bekeken	9
2.3. Resultaten van de dopingcontroles	10
2.4. Controles van andere Antidoping-organisaties uitgevoerd door of met bijstand van NADO Vlaanderen	13
2.5. Dopingcontroles binnen de recreatieve niet-competitieve en ongebonden sport	15
2.6. Elitesporters, verblijfsgegevens en verblijfsgegevensinbreuken	16
2.6.1. Doelgroep NADO Vlaanderen in 2022.....	17
2.6.2. Individuele elitesporters onder verblijfsgegevens (categorie A)	17
2.6.3. Verblijfsgegevens op collectieve basis in teamsporten (categorie B).....	19
2.7. Inbreuken op de verblijfsgegevens	19
2.7.1. Inbreuken door individuele elitesporters (categorie A).....	19
2.7.2. Inbreuken door teams (elitesporters categorie B – collectieve verblijfsgegevens via ploegverantwoordelijke)	21
3. Onderzoeken naar dopingpraktijken.....	22
3.1. Meldpunt doping.....	23
3.2. Samenwerking met federale diensten, politie en parket.....	24
4. Disciplinaire afhandeling dopingpraktijken	26
4.1. Analytisch vastgestelde dopingpraktijken.....	27
4.1.1. Afwijkende analyseresultaten	27
4.1.2. Atypische analyseresultaten	27
4.1.3. Afwijkende paspoortbevindingen	28
4.2. Niet-analytische dopingpraktijken	28
5. Toestemming Therapeutische Noodzaak (TTN)	29
6. Preventie en educatie	31
6.1. Educatieplan NADO Vlaanderen (2021-2026).....	32

6.2. Educatie.....	32
6.3. Informatie.....	35
6.4. Awareness.....	36
6.5. Value based education.....	37
7. Overzichtstabel dopingcontroles NADO Vlaanderen 2022.....	38

Jaarrapport samengesteld door

NADO Vlaanderen

o.l.v. Marc Van der Beken (directeur)
Arenbergstraat 5
1000 Brussel
info@nado.vlaanderen
www.dopingvrij.vlaanderen

Datum jaarverslag: 28/04/2022

Woord van de directeur

2022 was een jaar waarin stilaan het “oude normaal” de plaats kon innemen van de COVID-crisis. De oorlog in Oekraïne hield en houdt ons nog steeds in de ban, en ik wil uitdrukkelijk ook mijn steun en die van mijn organisatie uitspreken aan de collega’s in Oekraïne die ondanks alles toch ook hun steentje hebben bijgedragen voor een zuivere sport, ook met de medewerking van NADO Vlaanderen. Want spijs alle wereldellende draaide de sportwereld weer op volle toeren, en ook NADO Vlaanderen heeft zich in het voorbije jaar volop ingezet om de sport dopingvrij te houden.

De statistieken tonen aan dat NADO Vlaanderen, ondanks de budgettaire beperkingen die wij allemaal kennen, opnieuw heel aanwezig is geweest op het terrein. Het behoort tot het continue beleid van antidoping om onze elitesporters voldoende buiten wedstrijdverband op te volgen en toch aanwezig te zijn op de wedstrijden van hoog niveau. Maar ook blijft er voldoende aandacht voor de breedtesport, traditioneel een kerntaak van NADO Vlaanderen in het streven naar een dopingvrije sport zoals het een gezonde en sportieve democratie betaamt.

2022 was voor de werking van NADO Vlaanderen een stabiel jaar dan de voorgaande, met enkel de Olympische Winterspelen als significant evenement vroeg op het jaar, wat ertoe heeft geleid dat de cijfers van de controles buiten wedstrijdverband licht lager zijn dan het jaar ervoor (2021 toonde hogere cijfers met de voorafgaande controles in het kader van de zomerspelen). De controles binnen wedstrijdverband bleven op hetzelfde niveau. Ook heeft NADO Vlaanderen na de corona-jaren de gerichte controles in fitnesscentra hervat, hetgeen afzonderlijk is gerapporteerd.

Maar continu beleid betekent geenszins dat NADO Vlaanderen is blijven stilstaan als organisatie. De preventie en educatie wordt beter afgelijnd, en NADO Vlaanderen wil ook evolueren naar een organisatie die de sporters ook moet bijstaan om de regels na te leven. Op het vlak van de controles zelf is de testplanning aangescherpt en zet NADO Vlaanderen ook verder in op informatie-gestuurde controles en nauwe samenwerking met zowel intern

nationale en regionale partners en internationale antidoping-organisaties. Dat alles om steeds doelgerichter en efficiënter te worden in de dopingcontroles.

2023 zal voor NADO Vlaanderen in alle opzichten opnieuw een jaar van uitdagingen zijn. De digitalisering wordt verdergezet, en waar het in 2022 vooral gericht was op interne organisatie en gestructureerd overleg met de sportfederaties via het federatieplatform, zullen ook de sporters stilaan betrokken worden bij de digitalisering. Elektronische verzendingen en het Vlaamse burgerprofiel voor het ontvangen van digitale communicatie zijn stilaan ingeburgerd in de werking, maar NADO Vlaanderen plant ook de uitrol van digitale afhandeling van dopingcontroles via het digitale en papierloze systeem dat door WADA is ontwikkeld.

**Een jaar van
voortgezet beleid
en bestendig
verbeteren**

Ook op het vlak van educatie is de digitalisering een speerpunt. In samenwerking met WADA zullen gradueel de e-learning modules beschikbaar zijn in het Nederlands.

En niet op het minst komen stilaan de Olympische Spelen van Parijs in het verschiet. NADO Vlaanderen zal zich, net als alle antidopingorganisaties wereldwijd, opnieuw engageren in een pre-Olympisch controleprogramma.

Verbetering in continuïteit blijft voorop staan, ook in een veranderende omgeving en met de budgettaire uitdagingen die elk jaar nopen tot een steeds efficiënter inzetten van de middelen, met de noodzaak om prioriteiten te stellen. Als organisatie zullen we blijven voorop gaan in het streven naar een dopingvrij Vlaanderen, samen met Sport Vlaanderen en de vele sporters en sportfederaties, met NADO Vlaanderen als Vlaamse schakel in de wereldwijde bestrijding van doping in al zijn vormen.

Marc Van der Beken
Directeur NADO Vlaanderen

1. NADO Vlaanderen als organisatie in 2022

Mensen

Activiteiten

2. Dopingcontroles

Elke sporter op het Vlaams grondgebied die in georganiseerd verband aan sport doet kan op eender welk moment aan een dopingcontrole worden onderworpen, ongeacht het niveau van de sporter. Dopingcontroles kunnen dus zowel binnen als buiten wedstrijdverband plaatsvinden. De meeste dopingcontroles vinden evenwel plaats binnen wedstrijdverband en de controles buiten wedstrijdverband beperken zich tot elitesporters die hiervan vooraf op de hoogte worden gesteld om hun zogeheten “whereabouts” te kunnen indienen. Alle dopingcontroles zijn principieel onaangekondigd, wat betekent dat sporters nooit op voorhand weten of en wanneer ze gecontroleerd zullen worden.

Een dopingcontrole kan twee vormen aannemen, namelijk een urinecontrole en/of een bloedcontrole. Een dopingcontrole binnen wedstrijdverband zal bijna altijd uitsluitend uitgevoerd worden op basis van de afname van een urinemonster. Dopingcontroles met afname van een bloedmonster worden quasi uitsluitend uitgevoerd buiten wedstrijdverband in het kader van het bloedpaspoort van elitesporters, al dan niet in combinatie met afname van een urinemonster.

Voor het uitvoeren van de dopingcontroles kon NADO Vlaanderen zich in 2022 occasioneel beroepen op 21 controleartsen en 80 chaperons. Zij zetten zich in hun vrije tijd vrijwillig in om de dopingcontroles in goede banen te leiden en moeten elk jaar deelnemen aan een vormingsactiviteit om hun legitimatie te kunnen behouden. Een controleteam voor een dopingcontrole binnen wedstrijdverband bestaat meestal uit 1 controlearts en 6 chaperons waarbij elke chaperon een sporter begeleidt. Sporters kunnen op drie manieren worden geselecteerd voor een dopingcontrole: willekeurig, op basis van de uitslag of op naam.

2.1. Algemeen

Zonder zich hiertoe te beperken, blijft het uitvoeren van dopingcontroles nog steeds een van de voornaamste taken van NADO Vlaanderen in de strijd tegen doping in de sport. Dat programma van dopingcontroles is en blijft noodzakelijk, en is in tegenstelling tot een vaccinatieprogramma niet op vrijwillige basis. Een uitgebreid overzicht van de uitgevoerde dopingcontroles in het werkingsjaar 2022 kan teruggevonden worden in de bijlage bij dit jaarverslag. In wat volgt wordt toelichting gegeven bij de belangrijkste aspecten ervan.

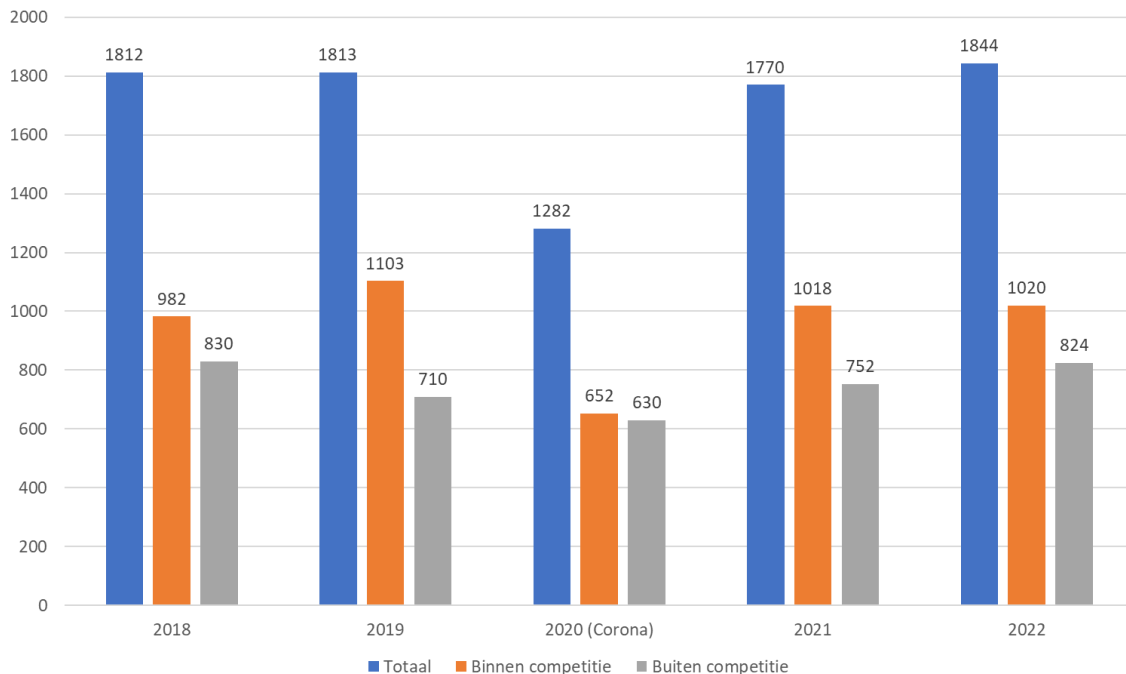
Op het Vlaams grondgebied kan NADO Vlaanderen ook dopingcontroles uitvoeren in opdracht van andere anti-dopingorganisaties zoals buitenlandse NADO's of Internationale Federaties. Die cijfers vallen buiten de normale kernstatistiek van NADO Vlaanderen, en worden afzonderlijk weergegeven.

Tenslotte blijft NADO Vlaanderen zich ook inzetten voor een dopingvrije recreatieve sport in georganiseerd verband. Met de wijziging van het Antidopingdecreet in 2021 en de uitvoering ervan in 2022, worden die cijfers afzonderlijk gerapporteerd als monsternemingen en dopingpraktijken in de niet-competitieve breedtesport buiten de WADA-aangesloten federaties.

2.2. De controlecijfers 2022 van naderbij bekeken

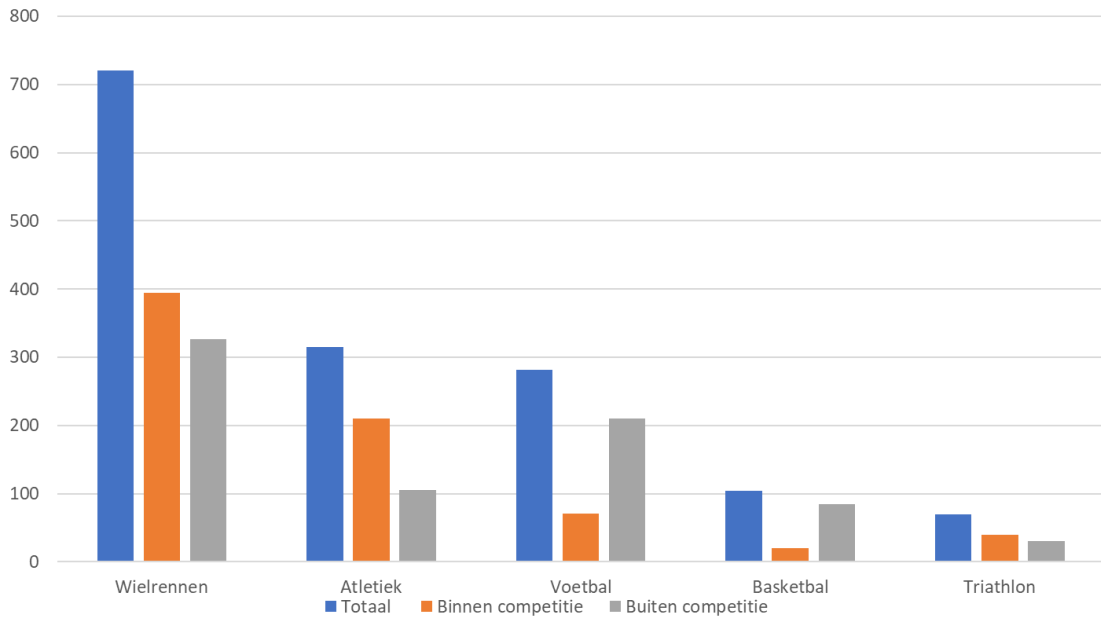
Tijdens het werkingsjaar 2022 werden er **1844 unieke monsters** afgenomen bij sporters in opdracht van en door NADO Vlaanderen. Hiervan werd er **1020 afgenomen binnen wedstrijdverband** en **824 buiten wedstrijdverband**. Zoals blijkt uit onderstaande grafiek zit het aantal dopingcontroles hiermee weer op hetzelfde niveau als voor de coronapandemie.

Dopingcontroles de laatste vijf jaar

Deze controles werden verdeeld over heel wat sporten en sportdisciplines. Hoeveel dopingcontroles er in welke sport worden uitgevoerd is afhankelijk van verschillende factoren. Onder meer de dopinggevoeligheid van de sport, de fysieke of fysiologische vereisten om performant te zijn in een sportdiscipline en de populariteit van de sport spelen een belangrijke rol. In het wielergekke Vlaanderen (“de koers is van ons”) hoeft het dan ook niet te verwonderen dat er in het wielrennen de meeste dopingcontroles werden uitgevoerd. De top vijf van sporten waarin het meest werd gecontroleerd wordt, naast **wielrennen**, verder vervolledigd door **atletiek, voetbal, basketbal en triatlon**.

Top 5 meest gecontroleerde sporten

2.3. Resultaten van de dopingcontroles

In 2022 waren **24 van de 1844 afgenomen urine- en bloedmonsters positief (1,30%)**. Dit moet echter wel meteen worden genuanceerd. Een positief of afwijkend analyseresultaat betekent niet meteen dat er ook sprake is van een dopingpraktijk. Het betekent enkel dat er een verboden stof werd aangetroffen in het monsters.

Ondanks het positief analyseresultaat kunnen er nog verschillende redenen zijn waarom er geen dopingpraktijk werd begaan.

Zo kan de sporter beschikken over een geldige Toestemming wegens Therapeutische Noodzaak (TTN) of deze retroactief toegekend krijgen wanneer het een breedtesporter betreft. Een TTN laat toe om een verboden stof te gebruiken in het kader van een medische behandeling. Dit komt bijvoorbeeld vaak voor bij de verboden stof *Methylfenidaat*, beter bekend als rilatine, dat veelvuldig wordt gebruikt voor de behandeling van aandachtstoornissen zoals ADHD.

Een andere reden kan zijn dat de verboden stof in een toegelaten hoeveelheid en volgens een toegelaten wijze werd gebruikt. Niet alle stoffen op de verboden lijst zijn immers absoluut verboden. Een voorbeeld hiervan is *Salbutamol* dat onder meer

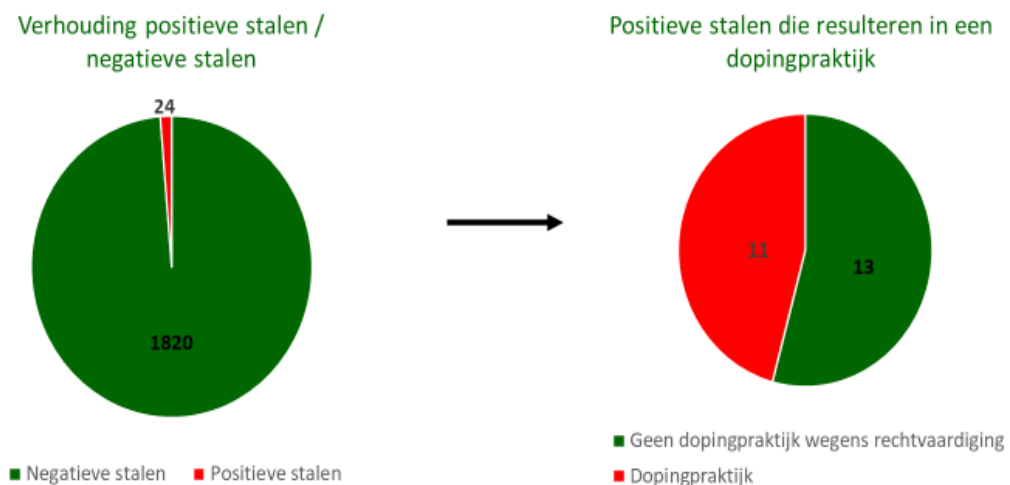
kan worden gebruikt in het kader van behandeling van astma. Wanneer de aangetroffen concentraties van de verboden stof in het monster in overeenstemming zijn met de toegelaten hoeveelheid en gebruikerswijze dan zal de sporter ook geen dopingpraktijk ten laste worden gelegd.

Bij 12 van de 24 positieve monsters beschikte de sporter over een geldige TTN of werd deze achteraf toegekend.

In één geval was er sprake van een toegelaten toedieningswijze.

1844 monsters
24 afwijkend
11 inbreuken

Hiermee rekening houdend, was er bij 11 van de 24 afgenomen monsters sprake van een dopingpraktijk. Dit komt neer op 0,60% van de afgenomen monsters, wat in lijn ligt met het aantal afwijkende monsters in het werkingsjaar 2021¹.

In 5 van de 11 monsters werden misbruikstoffen (recreatieve drugs zoals cannabis en cocaïne) aangetroffen². Het is gekend dat deze stoffen vaak worden gebruikt buiten wedstrijdverband

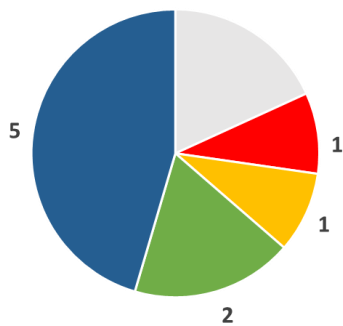
¹ In 2021 waren 0,61% van de afgenomen monsters afwijkend.

² De andere misbruikstoffen zijn MDMA/XTC en heroïne.

in een context die niet gerelateerd is aan de sportprestaties, maar desondanks blijven deze stoffen wel verboden binnen wedstrijdverband.

Aangezien de stoffen enkele dagen na gebruik nog steeds in lichaam aanwezig kunnen zijn, is het mogelijk dat deze stoffen nog worden aangetroffen in monsters die werden afgenomen binnen wedstrijdverband. In dergelijke gevallen is er ook sprake van een dopingpraktijk, maar zal de sporter veelal gesanctioneerd worden met een beperkte uitsluitingsperiode van maximaal drie maanden.

Aangetroffen verboden stoffen

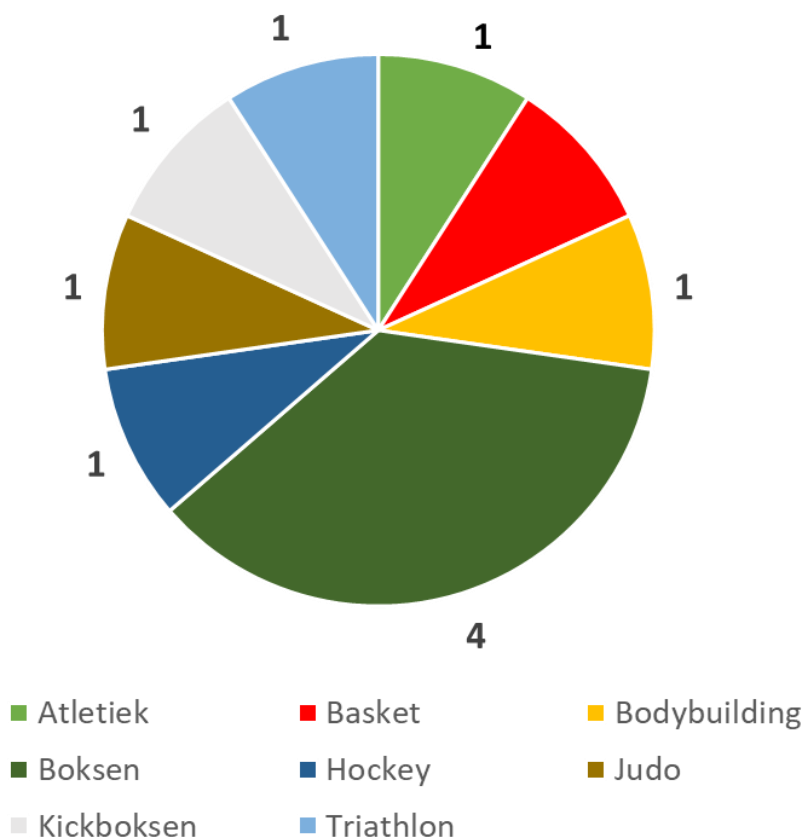

- Anabolen
- Hormonen en metabole regulatoren
- Diuretica en maskerende middelen
- Stimulantia
- Misbruikstoffen

Andere soorten verboden stoffen die werden aangetroffen waren anabole steroïden (twee monsters), stimulantia (twee monsters), diuretica en maskerende middelen (een monster) en hormonen en metabole modulators (een monster).

De meeste afwijkende analyseresultaten waren afkomstig van monsters afgenomen in het boksen (vier monsters). In andere sporten atletiek, kickboksen, basket, hockey, triatlon, bodybuilding en judo was er telkens maar één monster met een afwijkend analyseresultaat.

Betrokken sporten

2.4. Controles van andere Antidoping-organisaties uitgevoerd door of met bijstand van NADO Vlaanderen

Naast de gerapporteerde monsternemingen die NADO Vlaanderen heeft uitgevoerd of laten uitvoeren onder eigen testbevoegdheid, is NADO Vlaanderen binnen de wereldwijde dopingbestrijding een partner van andere antidoping-organisaties voor het uitvoeren van monsternemingen ten behoeve van die andere organisaties.

Het gaat daarbij in de eerste plaats om andere NADO's (van de andere Gemeenschappen van België of buitenlandse NADO's) die elitesporters uit de eigen geregistreerde doelgroep die in Vlaanderen verblijven, aan dopingcontrole buiten wedstrijdverband willen onderwerpen.

Anderzijds kunnen ook internationale federaties beroep doen op NADO Vlaanderen voor het uitvoeren van monsternemingen bij internationale wedstrijden in Vlaanderen of bij internationale elitesporters buiten wedstrijdverband. Als gevolg van de Covid-pandemie

wensten internationale ADO's minder buiten de grenzen te opereren en doet men meer en meer beroep op de lokale NADO's.

Een speciale vermelding gaat naar de internationale solidariteit met de collega's van de Oekraïense NADO die, gefaciliteerd door de Poolse collega's van POLADA, het testprogramma hebben uitgevoerd op Oekraïense elitesporters in het buitenland.

Totaal 68	Buiten wedstrijdverband 57	NADO (BE)	ONAD Brussel 25	
		27	ONAD CFBW 2	
		NADO (andere)	Nederland 5	
		18	Zweden 2	
			Oekraïne 11	
			Internationale Federaties	FIH (Hockey) 12
	12			
	Binnen wedstrijdverband 11	Internationale Federaties	11	FIH (Hockey) 8
				IBO (Boksen) 2
FINAS (Fitness) 1				

Naast de hierboven gerapporteerde monsternemingen, verleende NADO Vlaanderen ook medewerking aan controles van de UCI, uitgevoerd door het ITA (International Testing Agency) voor 20 internationale wielervedstrijden. Daarbij faciliteert NADO Vlaanderen de controles die onder bevoegdheid van de internationale federatie zijn uitgevoerd tijdens de wielervedstrijden in Vlaanderen.

2.5. Dopingcontroles binnen de recreatieve niet-competitieve en ongebonden sport

Zoals eerder aangegeven kan elke sporter die in georganiseerd verband aan sport doet in Vlaanderen aan een dopingcontrole worden onderworpen, ongeacht het niveau van de sportbeoefening. Het is dus niet van belang dat de sporter ook effectief aan competitie doet. Vanuit een breed preventief gezondheidsbeleid voert NADO Vlaanderen daarom ook dopingcontroles uit bij recreatieve, niet-competitieve sporters, ook al zijn die geen lid van een sportfederatie of sportclub.

De voornaamste groep sporters die in dit kader wordt gecontroleerd zijn fitnessbeoefenaars. Belangrijk om te benadrukken is wel dat het hier steeds gaat om gerichte controles op basis van concrete informatie over dopingmisbruik en veelal in samenwerking met politie en justitie. Dit is meteen ook een van de verklaringen waarom de controles in de fitness traditioneel een hoger percentage aan afwijkende analyseresultaten opleveren. Ongeveer 20 tot 25% van de afgenomen stalen resulteren in een dopingpraktijk, waarbij het vaak gaat over zware dopingmiddelen zoals anabole steroïden. Door de gerichtheid van de controles mogen deze resultaten echter niet worden veralgemeend naar de volledige populatie van fitnessbeoefenaars. Toch toont het aan dat het probleem van het misbruik van vooral anabole spierversterkende middelen een probleem blijft bij recreatieve sporters, meer specifiek bij sporters die vooral mikken op het verhogen van kracht, spiermassa en het persoonlijk streven naar een gespierd uiterlijk.

Fitness:
4 controles
32 sporters
25% positief

NADO Vlaanderen voerde in 2022 **vier dopingcontrole-opdrachten** uit in **fitnesscentra** gespreid over Vlaanderen.

In totaal werden 32 individuele sporters aan monsterneming onderworpen.

Van de 32 gecontroleerde sporters testten **8 personen positief**, waarbij alle positieve resultaten te maken hadden met verboden **spierversterkende middelen met anabole werking**.

2.6. Elitesporters, verblijfsgegevens en verblijfsgegevensinbreuken

Geheel in lijn met de Wereld Anti Doping Code, en in uitvoering van het Antidopingdecreet, beheert NADO Vlaanderen een groep elitesporters die onderworpen zijn aan verblijfsgegevens, met als doel het uitvoeren van dopingcontroles buiten wedstrijdverband. Het zijn de sporters van het hoogste niveau maar rekening houdend met de dopinggevoeligheid van de sportdisciplines. De dopinggevoeligheid van de sport wordt daarbij niet enkel ingeschat vanuit de fysieke vereisten van de sport, maar ook vanuit andere factoren zoals mediabelangstelling, economisch belang van de sporttak en algemeen het belang van de sport of sportdiscipline in het Vlaamse sportlandschap.

De doelgroep die NADO Vlaanderen aanhoudt, is de doelgroep van nationaal niveau. Sporters van internationaal niveau kunnen worden opgenomen in de internationale doelgroep die wordt beheerd door de bevoegde Internationale Federatie.

NADO Vlaanderen streeft in de geest van de Code naar zo weinig mogelijk overlapping, om de middelen zo efficiënt mogelijk te besteden in samenwerking met die internationale federaties. Vandaar dat voor bepaalde sporten het aantal Vlaamse prof- of topsporters in een sportdiscipline significant hoger kan liggen dan het aantal sporters in de nationale doelgroep, maar dat hangt samen met de opname in de internationale doelgroep.

2.6.1. Doelgroep NADO Vlaanderen in 2022

Vanaf 1 januari 2022 zijn de individuele elitesporters opgenomen in één enkele categorie, de geregistreerde doelgroep of de groep elitesporters van categorie A. De elitesporters die in teamverband aan verblijfsgegevens zijn onderworpen, zijn opgenomen in een afzonderlijke doelgroep, de elitesporters van categorie B

Het aantal individuele elitesporters, vanaf 2022 allen als elitesporters van categorie A te beschouwen, is in vergelijking met 2021 lager doordat het effect van de uitgestelde Olympische Spelen van Tokyo in 2021 stilaan uitdooft. De Olympische Winterspelen hebben niet gezorgd voor een significante toename van het aantal elitesporters in categorie A.

Naar verwachting zal in 2023 wel vanaf de tweede helft van het jaar de doelgroep weer toenemen in aanloop naar de Olympische Zomerspelen van Parijs in 2024.

2.6.2. Individuele elitesporters onder verblijfsgegevens (categorie A)

In 2022 heeft NADO Vlaanderen in totaal **155 afzonderlijke sporters** onderworpen aan de verplichting om verblijfsgegevens in te dienen, al dan niet voor de volledige periode of voor een kortere periode. Voor alle duidelijkheid: het betreft hier sporters die niet in de testpool van een Internationale Sportfederatie zitten.

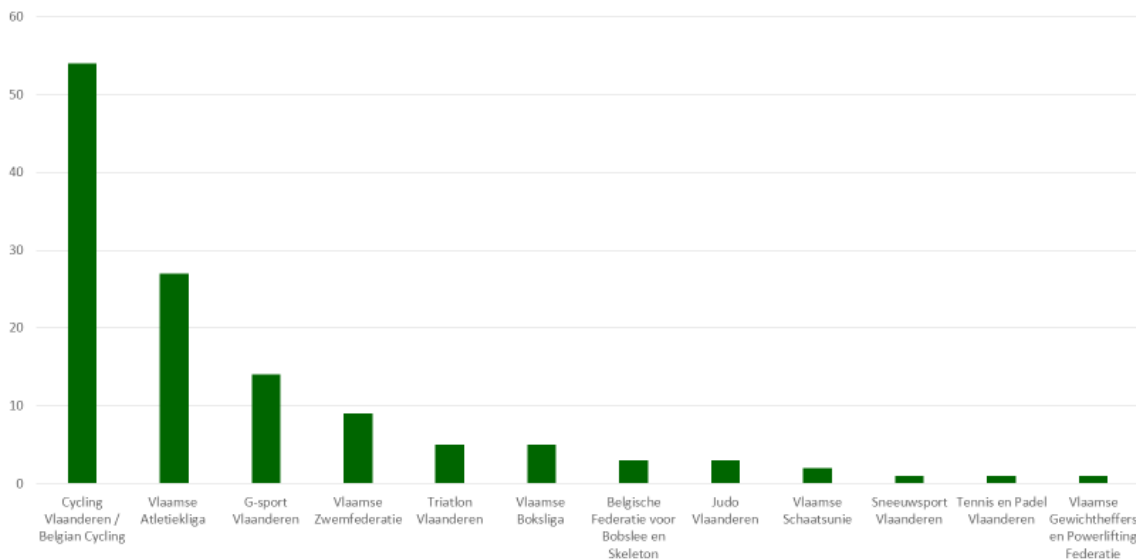
De groep elitesporters wordt, in uitvoering van het Antidopingdecreet, steeds bepaald in samenspraak met de federatie waartoe de sporters behoren. NADO Vlaanderen heeft in 2022 een platform ontwikkeld, ontsloten via het e-loket van Sport Vlaanderen, dat toelaat om de informatie op een veilige en structurele wijze uit te wisselen. Om die reden worden de sporters ook per federatie gegroepeerd.

Sporters in wielrennen vormden de grootste groep (54). Dat cijfer dient nog genuanceerd te worden: veel elitesporters in het wielrennen behoren al rechtstreeks tot de internationale geregistreerde doelgroep, zijn internationale elitesporters en worden niet gedupliceerd in de groep van nationale elitesporters van NADO Vlaanderen. De UCI hanteert immers criteria die leiden tot een zeer ruime vertegenwoordiging van Vlaamse eliterenners en rensters in de internationale doelgroep. Zo worden alle mannelijke renners van teams in de World Tour

en van professionele continentale teams opgenomen in de internationale geregistreerde doelgroep, en zijn die niet opgenomen in de cijfers van NADO. Ook in andere wielervedisciplines zijn Vlaamse renners en rensters opgenomen als internationale elitesporter. In totaal gaat het om meer dan 120 individuele sporters die op die manier al rechtstreeks onder UCI worden gecontroleerd.

Ook in atletiek (27) werden een aanzienlijk aantal elitesporters in de nationale doelgroep opgenomen. Daar zitten betrekkelijk minder Vlaamse elitesporters al in de internationale RTP van World Athletics.

Verdeling elitesporters categorie A volgens federatie

Een doelgroep van sporters die aan verblijfsgegevens zijn onderworpen, met de bijhorende dopingcontroles buiten wedstrijdverband, vormt geen statisch gegeven. Elk kwartaal voert NADO Vlaanderen een evaluatie uit om na te gaan of de elitesporters nog aan de criteria voldoen. Ook kan in een lopend kwartaal een sporter worden toegevoegd of verwijderd als de omstandigheden dat vereisen of als een sporter wel of niet aan de criteria beantwoordt.

	K1 - 2022	K2 - 2022	K3 - 2022	K4 - 2022
Basis	66	94	89	94
Instroom	38 (*)	16	13	1
Uitstroom	-9	-21	-8	-2
Naar testpool Internationale Federatie (IF)	-1	0	0	0
Overgenomen uit testpool IF	0	0	0	1
<u>Netto-verschil</u>	28 (*)	-5	+5	0
Totaal	94	89	94	94

(*) Het verschil is te verklaren door de gewijzigde indeling waarbij de sporters van de vroegere individuele testpool B zijn overgeheveld naar de geregistreerde doelgroep.

2.6.3. Verblijfsgegevens op collectieve basis in teamsporten (categorie B)

Volgens de van kracht zijnde regelgeving voor het werkjaar 2022, werden de deelnemende clubs in de hoogste divisies van voetbal en basketbal aan verblijfsgegevens onderworpen. Andere ploegsporten komen voorlopig niet in aanmerking omdat ze onvoldoende professionele spelers in hun competitie hebben.

- In het voetbal ging het om telkens 12 Vlaamse clubs (seizoenen 2021-2022 en 2022-2023)
- In het basketbal ging het om telkens 6 Vlaamse clubs (seizoenen 2021-2022 en 2022-2023).

2.7. Inbreuken op de verblijfsgegevens

2.7.1. Inbreuken door individuele elitesporters (categorie A)

Voor sporters die verzuimen hun verblijfsgegevens tijdig in te dienen of een onvolledige aangifte van verblijfsgegevens indienen, kan een aangifteverzuim worden geregistreerd. Dat kan ook als een sporter niet tijdig de ingediende verblijfsgegevens aanpast aan gewijzigde

omstandigheden, waardoor een controle niet kon doorgaan. Daarnaast kan een inbreuk op de verblijfsgegevens ook worden geregistreerd als een sporter niet onmiddellijk beschikbaar was tijdens het verplichte dagelijkse 1-uur tijdslot.

Een inbreuk op de verblijfsgegevens is op zich geen dopingovertreding, maar een feitelijke vaststelling van een tekortkoming in de plicht om verblijfsgegevens op te geven en accuraat te houden. Enkel als er drie inbreuken geregistreerd zijn in een aaneengesloten periode van twaalf maanden, is er sprake van een dopingovertreding.

Bij de sporters van categorie A werden in totaal 19 inbreuken op de verblijfsgegevens vastgesteld, waarvan **in 17 gevallen ook effectief een inbreuk is geregistreerd.**

In 6 van de 17 geregistreerde gevallen ging het om een aangifteverzuim (geen tijdige aangifte of niet tijdig actualiseren van de aangifte, niet gekoppeld aan 1-uur tijdslot).

In 11 van de 17 gevallen ging het om een gemiste test (sporter niet beschikbaar voor dopingcontrole tijdens het 1-uur tijdslot).

In slechts twee gevallen werden twee opeenvolgende inbreuken genoteerd die in een aaneengesloten periode van twaalf maanden te situeren waren.

In geen enkele van de gevallen werden binnen de twaalf maanden drie opeenvolgende inbreuken op de verblijfsgegevens vastgesteld die zouden kunnen leiden tot verdere gevolgen.

NADO Vlaanderen ziet de verblijfsgegevens als een noodzakelijk instrument om tot een efficiënte uitvoering van dopingcontroles buiten wedstrijdverband te komen. Onaangekondigde dopingcontroles blijven een effectief instrument om dopingpraktijken te kunnen vaststellen.

Ten dienste van de sporters zet NADO Vlaanderen ook maximaal in op het vermijden van inbreuken. Gerichte opleidingssessies en hulp bij problemen staan voorop. NADO Vlaanderen gaat ook voorafgaand aan elk kwartaal actief monitoren of de sporters tijdig hun verblijfsgegevens indienen, precies om laattijdige indiening en een daarmee gepaard gaand aangifteverzuim te vermijden.

De registratie van verblijfsgegevensinbreuken is geen doel op zich, maar heeft een duidelijke waarschuwingfunctie naar sporters om de verplichtingen ernstig en nauwgezet op te volgen. En natuurlijk is een opeenvolging van drie inbreuken op de verblijfsgegevens door een sporter van categorie A een dopinginbreuk die tot een uitsluiting kan leiden.

2.7.2. **Inbreuken door teams (elitesporters categorie B – collectieve verblijfsgegevens via ploegverantwoordelijke)**

Een niet-nakoming voor elitesporters van categorie B heeft geen directe gevolgen, tenzij bij opeenvolging van inbreuken. NADO Vlaanderen zal ook in de toekomst strenger toezien op het zich conformeren door de teams die verblijfsgegevens mogen indienen op basis van collectieve trainingen. Een niet aangemelde wijziging van het trainingsschema is dan wel geen daad van kwade trouw, het zorgt voor een onnodige bemoeilijking van het organiseren van dopingcontroles en zal om die reden ook strikter worden opgevolgd.

Voor de teams die op collectieve basis verblijfsgegevens indienen, zijn **vier niet-nakomingen geregistreerd**.

3. Onderzoeken naar dopingpraktijken

Het onderzoek naar en het detecteren van dopingpraktijken gebeurt traditioneel aan de hand van dopingcontroles. Het uitgebreid dopingcontroleprogramma, zoals hoger uiteengezet, toont aan dat ook vandaag de dag dopingpraktijken nog steeds hoofdzakelijk worden opgespoord via dopingcontroles.

Dopingcontroles op zich zijn noodzakelijk, maar ook vanuit WADA wordt in toenemende mate de nadruk gelegd op het verzamelen en analyseren van informatie om niet alleen het programma van dopingcontroles te verfijnen en te optimaliseren, maar ook om buiten de dopingcontroles zelf te pogen dopingpraktijken vast te stellen. Een dopingpraktijk houdt immers meer in dan louter een positief urine- of bloedstaal.

Dat alles kadert in het continu streven naar efficiënte en effectieve inzet van middelen om het antidopingprogramma optimaal af te stemmen op de realiteit. Het blijft noodzakelijk om controles uit te voeren, maar het is even noodzakelijk om de middelen in te zetten waar het risico op dopinggebruik het grootst is. Daarbij zijn informatie gestuurde controles en testplanning essentiële instrumenten.

Voor deze informatievergaring doet NADO Vlaanderen beroep op externe partners zoals politie en parket, maar even goed op de (Vlaamse) burger die via ons meldpunt informatie over mogelijke dopingpraktijken kenbaar kan maken.

3.1. Meldpunt doping

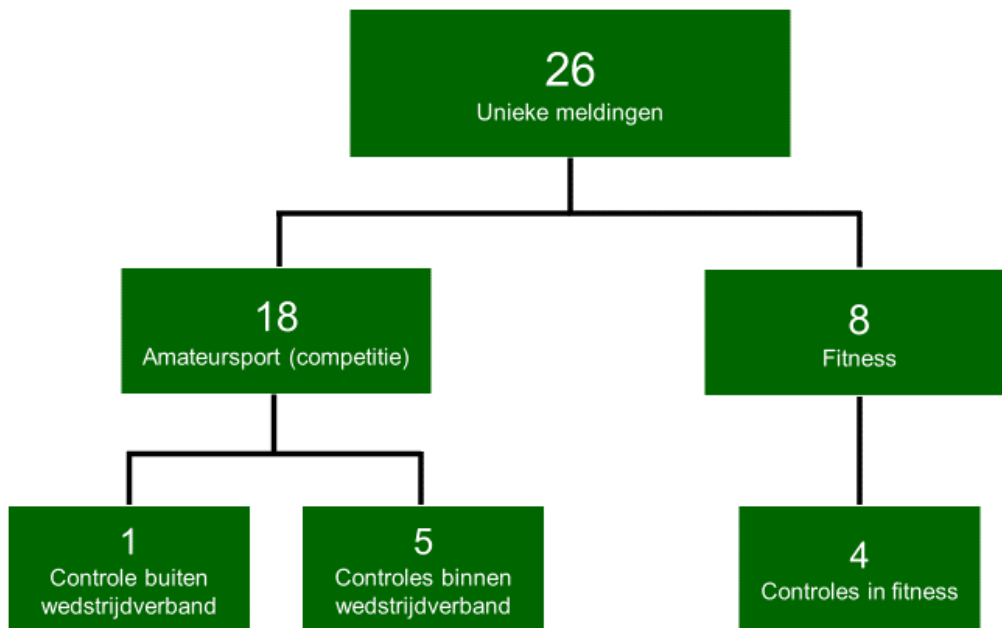
Sinds de lancering van de vernieuwde website van NADO Vlaanderen in 2021 kan elke persoon melding doen van mogelijke dopingpraktijken via het *Meldpunt Dopingmisbruik* (<https://www.dopingvrij.vlaanderen/meldpunt-dopingmisbruik/>). In het verleden was het al mogelijk om informatie te melden aan NADO Vlaanderen, maar er was nood aan een laagdrempelige toepassing die ervoor zorgt dat alle nuttige informatie centraal kan ontvangen en verwerkt worden.

Door middel van een webformulier kan elke persoon die meent weet te hebben van een dopingpraktijk, of die getuige is geweest van mogelijke doping-gerelateerde feiten, daarvan melding maken. Een melding kan anoniem, of een persoon kan ook vragen verder gecontacteerd te worden om in gesprek te gaan met NADO Vlaanderen.

Elke melding wordt in strikt vertrouwen behandeld. NADO Vlaanderen neemt elke melding ernstig, maar het spreekt voor zich dat niet elke melding tot direct resultaat kan leiden. Een melding wordt geanalyseerd op betrouwbaarheid, detail en bruikbaarheid van de informatie, en telkens wordt een aanbeveling geformuleerd om te ageren op de informatie.

Op zijn minst wordt elke informatie opgenomen in de risicoanalyse wat kan uitmonden in verhoogde waakzaamheid voor de sport of discipline in het algemeen, of rond bepaalde sportverenigingen of begeleiders. Als de melding zeer concreet is, kan NADO Vlaanderen ook een direct gevolg verbinden aan de melding, door middel van een gerichte controle of een aanpassing van het spreidingsplan.

Onderstaand schema geeft een idee van de meldingen die NADO Vlaanderen heeft ontvangen in 2022 en de eventuele directe gevolgen die daaraan werden gegeven. Dit schema is slechts indicatief en geeft een algemeen beeld van de bruikbaarheid van de informatie.

Als meldingen ook mogelijks betrekking kunnen hebben strafbare praktijken, zoals bijvoorbeeld handel in dopingproducten, wordt daarvan ook melding gedaan aan de bevoegde gerechtelijke diensten.

Naast de informatie die via het meldingsplatform is ontvangen, analyseert NADO Vlaanderen ook alle andere beschikbare informatie. Dat kan gaan over publiek beschikbare informatie, maar ook bijkomende informatie die naar aanleiding van dopingcontroles, analyses of biologische paspoorten van sporters naar voor komt en nuttig kan zijn om controles nog gericht en efficiënter uit te voeren.

3.2. Samenwerking met federale diensten, politie en parket

NADO Vlaanderen staat voor een multidisciplinaire aanpak voor het bestrijden van humane doping. De dopingbestrijding in Vlaanderen draait hoofdzakelijk rond de uitvoering van de Code van het WADA, die via het Antidopingdecreet uitmondt in een systeem van dopingcontroles en tuchtstraffen die opgelegd worden door onpartijdige disciplinaire instanties.

Maar naast de disciplinaire sancties van het Antidopingdecreet hangt doping ook vaak samen met strafrechtelijk strafbare handelingen, niet enkel via het Antidopingdecreet maar ook via federale wetten inzake geneesmiddelen, psychotrope stoffen en andere drugs, en hormonale substanties.

Om de samenwerking te optimaliseren, is al in 2019 een samenwerkingsprotocol afgesproken tussen de 4 NADO's van België, het college van Procureurs-generaal, en de federale politie met het oog op de doorstroming van informatie over dopingpraktijken naar de federale politie en de parketten. Het protocol is operationeel, en heeft ook in 2022 vormgegeven aan een gestructureerde samenwerking.

Ook in 2019 is binnen het mandaat van de vroegere Multidisciplinaire Hormonencel, die onder de nieuwe benaming Pharma- and Food Crime Platform (PFCP) werd verdergezet, een opening gemaakt voor deelname door een verbindingsambtenaar van de 4 NADO's in België. Het platform heeft zelf geen bevoegdheden voor het organiseren van terreinacties, maar is het platform bij uitstek om via een multidisciplinair overleg een gecoördineerde aanpak van het fenomeen van illegale handel of verspreiding van verboden stoffen of methodes zoals voorzien in de dopingreglementering op te zetten. De samenwerking loopt, en is zelfs internationaal gepercipieerd als een goede praktijk in de samenwerking tussen NADO's en gerechtelijke en politionele diensten in de bredere bestrijding van doping.

4. Disciplinaire afhandeling dopingpraktijken

Als bepaalde analytische of niet-analytische vaststellingen wijzen op een mogelijke dopingpraktijk, kan NADO Vlaanderen het nodige onderzoek voeren en, als er voldoende elementen aanwezig zijn, vervolging opstarten.

Dopingpraktijken die aan de hand van de analytische laboresultaten kunnen worden vastgesteld, zijn het gebruik van een verboden stof of een verboden methode en een de aanwezigheid van een verboden stof in het monster. De aanwezigheid van een verboden stof is een op zichzelf staande dopingpraktijk.

Andere dopingpraktijken, zoals ontwijken van een dopingcontrole, bedrog bij de dopingcontrole, verzuim om zich aan de controle te onderwerpen, bezit of toediening van verboden stoffen of methoden, handel in die stoffen of methoden, de verboden samenwerking met dopinggeschorste personen of het bedreigen van klokkenluiders kunnen eveneens worden vervolgd. Daarbij zullen niet-analytische vaststellingen de basis vormen voor het opstarten van een disciplinaire procedure.

Ten slotte kan een elitesporter die aan verblijfsgegevens is onderworpen, vervolgd worden voor drie opeenvolgende inbreuken op de verblijfsgegevens (gemiste controles of aangifteverzuimen) binnen een periode van twaalf maanden.

4.1. Analytisch vastgestelde dopingpraktijken

4.1.1. Afwijkende analyseresultaten

Hoger werd reeds aangegeven dat er in 2022 **elf afwijkende analyseresultaten werden geregistreerd binnen de georganiseerde competitiesport die ook aanleiding gaven tot het openen van een disciplinair dossier**. Voor elk van deze afwijkende analyseresultaten werd vervolging ingesteld.

Alvorens de zaak, na onderzoek van NADO Vlaanderen, aan de bevoegde disciplinaire instantie wordt overgemaakt, formuleert NADO Vlaanderen een sanctievoorstel. Hierbij stelt NADO Vlaanderen, in uitvoering van de Code van het WADA en in conformiteit met de Internationale Standaard voor Resultatenbeheer, een toepasselijke sanctie voor aan de sporter, rekening houdend met de verklaringen die men heeft afgelegd naar aanleiding van de kennisgeving van het positief analyseresultaat of de vaststellingen van NADO Vlaanderen. De sporter heeft dan de mogelijkheid om het sanctievoorstel te aanvaarden of te verwerpen. Wanneer men het sanctievoorstel aanvaard wordt de zaak afgehandeld zonder verdere hoorzitting, maar kan de uitsluitingsperiode wel automatisch verminderd worden met één jaar indien de dopingpraktijk gesanctioneerd kan worden met vier jaar uitsluiting of meer. Indien men het sanctievoorstel niet aanvaardt wordt alsnog een hoorzitting voor de bevoegde disciplinaire instantie georganiseerd.

Van de elf dopingpraktijken vastgesteld in 2022 werden er vier afgehandeld en gerapporteerd aan het WADA zonder het organiseren van een disciplinaire hoorzitting, op basis van het uitdrukkelijk of stilzwijgend aanvaarden van het sanctievoorstel door de sporter.

4.1.2. Atypische analyseresultaten

Naast afwijkende analyseresultaten kan er ook sprake zijn van een atypisch analyseresultaat. Dergelijke analyseresultaten noodzaken verder onderzoek. Dat is bijvoorbeeld het geval als in de biologische waarden een atypisch resultaat wordt vastgesteld. Pas nadat uit onderzoek

blijkt dat er een mogelijke dopingpraktijk kan worden aangetoond, kan de bevinding als een afwijkend resultaat worden gekwalificeerd, wat kan leiden tot vervolging.

In 2022 werden er **geen atypische analyseresultaten** ontvangen.

4.1.3. Afwijkende paspoortbevindingen

Een afwijkend paspoortresultaat kadert in het programma van het Biologisch Paspoort dat is opgezet om afwijkingen in het biologisch profiel van de sporter te monitoren om mogelijke dopingpraktijken vast te stellen.

In 2022 zijn **geen afwijkende paspoortbevindingen** ontvangen die leidden tot het openen van een inbreukdossier wegens een dopingpraktijk.

De afwezigheid van inbreuken op basis van het biologisch paspoort betekent niet dat het programma van het biologisch paspoort niet zou werken. Een afwijkende paspoortbevinding kan resulteren in een inbreuk, maar evengoed is het biologisch paspoort ook dienstig voor het opzetten van gerichte controles en het verfijnen van de testplanning met het oog op het vaststellen van dopingpraktijken, voor zover de waarden in het biologisch paspoort het gevolg zouden zijn van het gebruik van doping.

4.2. Niet-analytische dopingpraktijken

Zoals hoger aangegeven kan een dopingpraktijk ook uit andere handelingen of gedragingen bestaan dan een positief analyseresultaat. Sporters en hun begeleiders kunnen zich ook schuldig maken aan niet-analytische dopingpraktijken zoals bedrog of de handel in dopingmiddelen. Om deze dopingpraktijken op te sporen kan NADO Vlaanderen alle onderzoeksmiddelen aanwenden die het ter beschikking heeft.

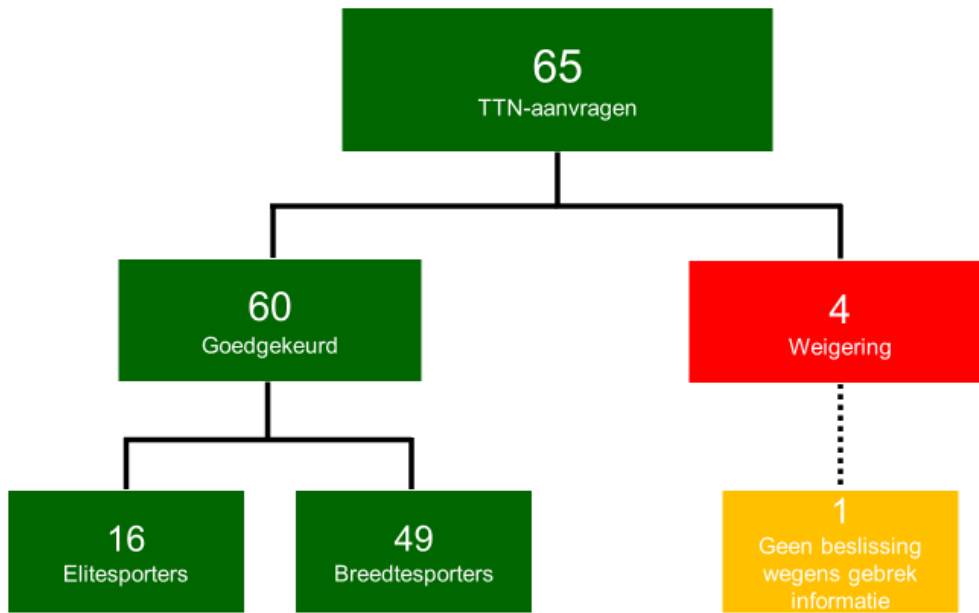
In 2022 heeft NADO Vlaanderen **geen vaststelling gedaan van niet-analytische dopingpraktijken**.

5. Toestemming Therapeutische Noodzaak (TTN)

Veel geneesmiddelen bevatten stoffen die op verboden lijst staan. Om dergelijke geneesmiddelen te mogen gebruiken moeten sporters een Toestemming wegens Therapeutische Noodzaak (TTN) aanvragen waarbij ze moeten aantonen dat het gebruik kadert binnen de behandeling van een medische aandoening. Elitesporters moeten deze toestemming proactief, dus vooraleer ze het geneesmiddel gebruiken, aanvragen. Breedtesporters hebben de mogelijkheid om ook retroactief (bijvoorbeeld na de kennisgeving van een positief analyseresultaat) een TTN aan te vragen. Sinds de inwerkingtreding van het nieuwe Antidopingdecreet 2021 hebben de recreatieve, niet-competitieve sportbeoefenaars geen nood meer aan een TTN.

De TTN-commissie van NADO Vlaanderen bestaat uit een twintigtal artsen met diverse expertise en behandelt de TTN- aanvragen van elitesporters van nationaal niveau en breedtesporters. De elitesporters van internationaal niveau vragen hun TTN rechtstreeks aan via de TTN-commissie van hun internationale sportfederatie.

De cijfers hier gerapporteerd, zijn enkel de TTN-aanvragen die bij NADO Vlaanderen zijn ontvangen en die voor beoordeling zijn voorgelegd aan de TTN-commissie van NADO Vlaanderen.

In 2022 ontving de TTN-commissie van NADO Vlaanderen **65 volledige TTN-aanvragen**. Daarvan werden er **60 goedgekeurd** en **4 geweigerd**. In 1 TTN-dossier werd er geen beslissing genomen omdat bijkomende informatie die werd gevraagd, niet werd bezorgd.

Het ging om TTN-aanvragen van **49 breedtesporters** en **16 nationale³ elitesporters**.

Sommige sporters vroegen in 2022 verschillende keren een toestemming aan voor dezelfde verboden stof. De toestemmingen worden immers beperkt in tijd waardoor het soms noodzakelijk is om in hetzelfde jaar meerdere keren een TTN aan te vragen.

Methylfenidaat (behandeling voor ADHD) is de stof waarvoor het meest een toestemming werd aangevraagd (22 aanvragen). Op de tweede plaats komt methylprednisolone (13 aanvragen).

De TTN-commissie ontving de meeste TTN-aanvragen van wielrenners (16 aanvragen).

³ Internationale elitesporters vragen een TTN rechtstreeks aan bij de TTN-commissie van hun internationale federatie. Ook nationale elitesporters die een TTN nodig hebben voor internationale competitie, kunnen de TTN rechtstreeks bij de internationale federatie aanvragen. Een internationaal toegekende TTN is ook op nationaal niveau geldig.

6. Preventie en educatie

Preventie en educatie zijn een essentieel onderdeel van het antidopingbeleid. Wat het precies inhoudt, is te vatten in de definitie die WADA zelf heeft naar voor geschoven:

Educatie is voor het WADA:

“om het bewustzijn te vergroten, te informeren, te communiceren, waarden bij te brengen, levensvaardigheden en besluitvormingsvermogen te ontwikkelen om opzettelijke en onopzettelijke overtredingen van de antidopingregels te voorkomen.”

Het spreekt voor zich dat het actief opsporen en bestraffen van dopingpraktijken niet de primaire doelstelling mag zijn van NADO Vlaanderen. Het doel blijft te komen tot een dopingvrije sport, en daarbij zijn preventie en educatie even belangrijk.

Binnen de internationale sportgemeenschap wordt geheel terecht ook de nadruk gelegd op het voorkomen van dopingpraktijken. Een ongewilde dopingpraktijk uit onwetendheid is te vermijden. Een tweede aspect waar op ingezet wordt, is dat het eerste contact van een sporter met het antidopingbeleid niet de controle zelf zou mogen zijn. Om het met een slogan uit het verleden te stellen: sporters moeten weten waar de lijn ligt, maar NADO Vlaanderen wil sporters die lijn tonen en hen de noodzakelijke attitudes aanleren die gepaard gaan met een faire en dopingvrije sport.

6.1. Educatieplan NADO Vlaanderen (2021-2026)

Onder de Internationale Standaard voor Educatie (ISE) van het WADA, van kracht sinds 1 januari 2021, heeft NADO Vlaanderen voor de periode van 2021 tot 2026 een eigen educatieplan opgesteld, dat vervolgens werd gedeeld met de andere stakeholders, in dit geval de Vlaamse sportfederaties. Ook sportfederaties hebben een minstens even belangrijke verantwoordelijkheid in de begeleiding van en informatie aan sporters. Voor de preventie en educatie op het vlak van antidoping zoekt NADO Vlaanderen synergie met de sportsector zelf, om in het belang van de sporters tot een maximale dekking te komen.

2022 vormde het tweede jaar van uitvoering, waarbij ook de leerervaringen van 2021 zijn opgenomen. De aanpak rond preventie en educatie verloopt volgens de ISE van het WADA, waarbij het verschil met het verleden gemaakt wordt door een gestructureerde meerjarenaanpak.

Het educatieplan zelf is opgesteld rond 4 methodieken: educatie, informatie, 'awareness' en 'value based education', die hieronder kort worden toegelicht.

6.2. Educatie

Educatie is de meest aangewezen methodiek om de prioritaire doelgroepen te benaderen. In het educatieplan werden de volgende drie belangrijkste groepen naar voor geschoven:

- de elitesporters (nationale elitesporters en geregistreerde doelgroep met verblijfsgegevensverplichtingen),
- de talentvolle sporters;
- de verantwoordelijken dopingvrije sport.

WADA geeft eveneens als prioritaire doelgroep de geschorste sporters op. In 2022 hadden we slechts 1 elitesporter op de lijst van de geschorste sporters en die sporter heeft zich uit de sport teruggetrokken.

Secundair worden ook andere doelgroepen betrokken bij de educatie, om tot een zo breed mogelijke verspreiding van de informatie te komen. Deze sessies hangen op dit moment

sterk af van de beschikbare middelen van NADO Vlaanderen en de opportuniteiten in het werkveld.

Opleidings sessies

Van het aantal educatiesessies nemen de opleidingen van elitesporters uiteraard het grootste aandeel in. Die opleidingen zijn heel gericht, bijvoorbeeld voor de sporters uit de geregistreerde doelgroep (RTP) over het invullen van verblijfsgegevens via ADAMS en een doorgedreven opleiding over het controleproces, de TTN en de goede praktijken bij het gebruik van noodzakelijke geneesmiddelen en voedingssupplementen.

De getalenteerde sporters zijn eveneens een prioritaire doelgroep. Zij zijn de elitesporters van de toekomst, en krijgen actief opleiding over het antidopingbeleid precies om hen al de nodige vaardigheden en reflexen bij te brengen die ze later in hun carrière zullen nodig hebben om hun sport op een dopingvrije manier te beoefenen.

Zoals in het overzicht opgenomen, poogt NADO Vlaanderen ook de andere specifieke doelgroepen van de nodige educatie te voorzien.

Tabel: Aantal educatiesessies en deelnemers

Doelgroep (*)	N sessies	N deelnemers
RTP-sporters	14	42
Elitesporters	3	39
Getalenteerde atleten	8	576
Trainers	5	28
Dopingverantwoordelijken	4	8
Ouders	8	150 (**)
LO-studenten	2	64
FICEP-scholieren	1	100 (**)
Chaperons	1	70
Dopingcontroleurs	1	20
Educatoren	1	15
Sportdiëtisten	1	25
Totaal	49*	1137

(*) in sommige sessies waren verschillende doelgroepen aanwezig

(**) geschat aantal

In totaal waren er dus 49 educatiesessies ten opzichte van 47 in 2021. Het totaal aantal deelnemers steeg van 409 naar 1137.

Inzetten op e-learning

WADA heeft in 2018 het ADEL-platform ([Anti-Doping Education and Learning platform](#)) opgezet. ADEL heeft sinds de nieuwe Code van het WADA in 2021 een nog ruimer aanbod aan opleidingsmodules en is een nuttig instrument om sporters, begeleiders en andere personen elektronische modules van zelfstudie aan te bieden, aangepast aan hun specifieke noden.

NADO Vlaanderen werkt samen met WADA om de modules stelselmatig in het Nederlands aan te bieden, aangepast aan de terminologie zoals ze in de Vlaamse regelgeving is overgenomen.

Specifiek voor 2022 werd naast de al vertaalde modules de e-learning module voor trainers vertaald en aangepast voor een Vlaams publiek.

6.3. Informatie

De component informatie is gericht op het verspreiden en ter beschikking stellen van informatie aan het bredere publiek, met inbegrip van de traditionele doelgroepen tot aan de recreatieve breedtesporters, maar ook ruimer naar alle stakeholders in de sportwereld en het brede publiek

Op 10 januari 2021 lanceerde Nado Vlaanderen haar vernieuwde website www.dopingvrij.vlaanderen NADO Vlaanderen houdt de informatie up to date, en heeft in 2022 verder gewerkt om de inhoud aan te passen. Onder andere de geneesmiddelenchecker, een tool om na te gaan of geneesmiddelen toegelaten zijn of enkel onder TTN mogen gebruikt worden, is stelselmatig bijgewerkt.

De website had een bereik dat jaar van meer dan 10.000 unieke gebruikers. Dat aantal steeg in 2022 naar 14.000.

Via de website was er een mogelijkheid om info te vragen.

We registreerden 71 infovragen. Dat zijn er 3 meer dan vorig jaar toen de info-aanvraag via de vernieuwde website werd gelanceerd.⁴

Tabel: Aantal infovragen per onderwerp

Info	Aantal
TTN	11
Verboden lijst	31
Dopingcontrole	16
Supplementen	3
Divers	10
Totaal	71

Verder is 2 keer via de maandelijkse nieuwsbrief Sport Vlaanderen gecommuniceerd naar het brede publiek over het jaarrapport en de dopinglijst 2022.

Nado Vlaanderen was tevens aanwezig op de Dag van de Trainer met een infostand waar zo een 1000-tal trainers bereikt werd.

6.4. Awareness

Awareness richt zich tot de sporters en hun omkadering in het algemeen en doet dit met algemene boodschappen rond doping maar zeker ook ruimer naar waarden in de sport zoals fair play. Het publiek wordt geprikkeld met eenvoudige boodschappen die uitnodigen om meer informatie op te zoeken.

⁴ De infovragen zijn te onderscheiden van het meldpunt doping, dat weliswaar via de website is ontsloten maar verwerkt wordt binnen de juridische cel. Hieronder is enkel een overzicht opgenomen van de algemene informatievragen.

Nado Vlaanderen was aanwezig met een infostand op de Memorial Vandamme, op 2 september, een atletiekmeeting waarop zo'n 40 000 aanwezigen waren. Er werden armbandjes uitgedeeld met de Play True boodschap.

Op 14 november gaf NADO Vlaanderen een gastlezing aan de U Gent over de uitdagingen van de dopingbestrijding voor een 100-tal aanwezigen.

6.5. Value based education

Even belangrijk als het geven van gericht geven van opleidingen over de technische en inhoudelijke aspecten van dopingcontrole, is het overbrengen van de waarden van een dopingvrije sport.

Nado Vlaanderen is actief betrokken in het PROFS-onderzoek (Prevention of Fraud in Sports) van U Gent waarbij onder meer een tool ontwikkeld wordt om ethische waarden in de jeugdsport aan te leren.

Nado Vlaanderen organiseerden op 16 september een congres over ethische thema's in de sport, samen met haar partners Gezond Sporten Vlaanderen, het Internationaal Centrum voor Ethisch Sporten (ICES) en Fitness.be. Er waren 80-tal deelnemers.

7. Overzichtstabel dopingcontroles NADO Vlaanderen 2022

De geconsolideerde statistieken van alle werkingsjaren zijn afzonderlijk te consulteren via de website van NADO Vlaanderen, onder de rubriek statistieken⁵

Legende bij de gebruikte terminologie

Sport: de sporttak volgens de lijst gehanteerd door WADA;

Discipline: de discipline die een onderverdeling is voor een sport volgens de sporttakkenlijst van het WADA;

Urine IC: (aantal) unieke urinemonsters afgenomen binnen wedstrijdverband (zijnde de dag van de wedstrijd, tot aan het einde van de monsterneming gestart bij het einde van de wedstrijd);

Urine OOC: (aantal) unieke urinemonsters afgenomen buiten wedstrijdverband;

BP IC: (aantal) unieke bloedmonsters afgenomen binnen wedstrijdverband;

BP OOC: (aantal) unieke bloedmonsters afgenomen buiten wedstrijdverband, steeds ook in combinatie met het Biologisch Paspoortprogramma;

Afwijkend analyseresultaat - AAF: alle analyseresultaten van een WADA-geaccrediteerd dopingcontrolelaboratorium waarin de aanwezigheid van een verboden stof in de urine of het bloed van een sporter wordt vastgesteld;

Atypische bevinding - ATF: een atypisch resultaat, als dusdanig door het WADA-geaccrediteerde labo gerapporteerd, waarbij bijkomend onderzoek nodig is om na te gaan of er wel degelijk een dopingpraktijk is gepleegd. Atypische bevindingen die geleid hebben tot een AAF worden niet afzonderlijk gerapporteerd;

⁵ [Bekijk de NADO-statistieken | dopingvrij.vlaanderen](https://www.dopingvrij.vlaanderen/statistieken/)
<https://www.dopingvrij.vlaanderen/statistieken/>

Verwijzingen naar de Verboden Lijst⁶

- S0. Niet-goedgekeurde stoffen
- S1. Anabole middelen
- S2. Peptide hormonen, groeifactoren, aanverwante stoffen en mimetica
- S3. Bèta-2 agonisten
- S4. Hormonale metabole modulators
- S5. Diuretica en maskerende middelen
- M1 – M2 – M3. Verboden methoden
- S6. Stimulantia
- S7. Narcotica
- S8. Cannabinoïden
- S9. Glucocorticoïden
- P1. Bètablokkers

Tabel 1 – overzicht

Tabel 2 – monsternemingen en percentages AAF/ATF

Tabel 3 – aangetroffen substanties/methoden volgens klassen

⁶ [Wat staat er op de WADA-dopinglijst? | dopingvrij.vlaanderen.](https://www.dopingvrij.vlaanderen/wat-mag-niet/wada-dopinglijst/)
<https://www.dopingvrij.vlaanderen/wat-mag-niet/wada-dopinglijst/>

KERNSTATISTIEKEN NADO Vlaanderen 2022

Monsters afgenomen tussen 1 januari 2022 en 31 december 2022							Vastellingen				Stoffen en methoden - altijd verboden						Stoffen - verboden enkel in wedstrijd					sportspec ifiek
Sport	Discipline	Totaal	Urine IC	Urine OOC	BP IC	BP OOC	AAF	ATF	%AAF	%ATF	S0	S1	S2	S3	S4	S5	M1-3	S6	S7	S8	S9	P1
Zwemmen		68	42	26	0	0	1	0	1,47%	0,00%								1				
	Zwemmen Lange afstand (800m of meer)	6	6	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%												
	Zwemmen Middenafstand 200-400m	30	24	6	0	0	1	0	3,33%	0,00%								1				
	Zwemmen sprint 100m of minder	32	12	20	0	0	0	0	0,00%	0,00%												
Atletiek		315	210	68	0	37	3	0	0,95%	0,00%						1		2				
	Meerkamp	12	6	6	0	0	0	0	0,00%	0,00%												
	Sprongen	31	31	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%												
	Lange afstand 3000m of meer	150	83	33	0	34	0	0	0,00%	0,00%												
	Middenafstand 800-1500m	24	18	3	0	3	0	0	0,00%	0,00%												
	Sprint 400m of minder	86	60	26	0	0	2	0	2,33%	0,00%								2				
	Werpen	12	12	0	0	0	1	0	8,33%	0,00%						1						
Autosport		6	6	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%												
	Autosport	6	6	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%												
Basketbal		104	20	84	0	0	1	0	0,96%	0,00%								1				
	Basketbal	104	20	84	0	0	1	0	0,96%	0,00%								1				
Bobslee		3	0	3	0	0	0	0	0,00%	0,00%												
	Bobslee	3	0	3	0	0	0	0	0,00%	0,00%												
Bodybuilding		22	21	1	0	0	1	0	4,55%	0,00%		1										
	Bodybuilding	21	20	1	0	0	1	0	4,76%	0,00%		1										
	Fitness	1	1	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%												
Boksen		51	36	15	0	0	6	0	11,76%	0,00%		1			1			1		1	2	
	Boksen	51	36	15	0	0	6	0	11,76%	0,00%		1			1			1		1	2	
Bridge		4	4	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%												
	Universitair	4	4	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%												
Schaken		4	4	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%												
	Universitair	4	4	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%												
Wielrennen		721	393	167	1	160	3	0	0,42%	0,00%		1						2				
	BMX	4	0	4	0	0	0	0	0,00%	0,00%												
	Cyclo-Cross	244	121	61	1	61	0	0	0,00%	0,00%												
	Mountain Bike - Cross Country	12	6	3	0	3	0	0	0,00%	0,00%												
	Para-wielrennen weg	42	0	22	0	20	1	0	2,38%	0,00%		1										
	Para-wielrennen piste sprint	8	0	4	0	4	0	0	0,00%	0,00%												
	Weg	368	235	67	0	66	0	0	0,00%	0,00%												
	Piste uithouding	25	25	0	0	0	2	0	8,00%	0,00%								2				
	Piste sprint	18	6	6	0	6	0	0	0,00%	0,00%												
Veldhockey		12	12	0	0	0	1	0	8,33%	0,00%											1	
	Verldhockey	12	12	0	0	0	1	0	8,33%	0,00%											1	
Voetbal		281	71	210	0	0	0	0	0,00%	0,00%												
	Voetbal	265	55	210	0	0	0	0	0,00%	0,00%												
	futsal	16	16	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%												
Golf		12	12	0	0	0	1	0	8,33%	0,00%											1	
	Golf	12	12	0	0	0	1	0	8,33%	0,00%											1	
Gymnastiek		17	17	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%												
	Artistiek	17	17	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%												
Handbal		4	4	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%												
	Indoor	4	4	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%												
Ijshockey		6	6	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%												
	Ijshockey	6	6	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%												
Judo		21	12	9	0	0	1	0	4,76%	0,00%						1						
	Judo	21	12	9	0	0	1	0	4,76%	0,00%						1						

Kickboxing	18	18	0	0	0	1	0	5,56%	0,00%											1	
Kickboxing	18	18	0	0	0	1	0	5,56%	0,00%											1	
Motocross	6	6	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%												
Motocross	6	6	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%												
Muaythai	6	6	0	0	0	1	0	16,67%	0,00%											1	
Muaythai	6	6	0	0	0	1	0	16,67%	0,00%											1	
Para-Atletiek	12	7	5	0	0	0	0	0,00%	0,00%												
Lopen sprint 400m of minder alle klassen	12	7	5	0	0	0	0	0,00%	0,00%												
Para-zwemmen	1	0	1	0	0	0	0	0,00%	0,00%												
Klassen: S4/SB4/SM4 - S9/SB8/SM9	1	0	1	0	0	0	0	0,00%	0,00%												
Powerlifting	12	12	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%												
Powerlifting	12	12	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%												
Schaatsen	7	6	1	0	0	0	0	0,00%	0,00%												
Kunstschaatsen	1	0	1	0	0	0	0	0,00%	0,00%												
Short Track	6	6	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%												
Skiën	2	0	2	0	0	0	0	0,00%	0,00%												
Snowboard (all subdisciplines)	2	0	2	0	0	0	0	0,00%	0,00%												
Tennis	34	32	2	0	0	3	0	8,82%	0,00%											3	
Tennis	33	32	1	0	0	3	0	9,09%	0,00%											3	
Rolstoeltennis	1	0	1	0	0	0	0	0,00%	0,00%												
Triatlon	70	40	15	0	15	1	0	1,43%	0,00%											1	
Duathlon	12	12	0	0	0	1	0	8,33%	0,00%											1	
Triatlon	58	28	15	0	15	0	0	0,00%	0,00%												
Volleybal	16	16	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%												
Volleybal	16	16	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%												
Gewichtheffen	9	6	3	0	0	0	0	0,00%	0,00%												
Gewichtheffen	9	6	3	0	0	0	0	0,00%	0,00%												
TOTAAL	1844	1019	612	1	212	24	0	1,30%	0,00%	0	3	0	0	1	2	0	13	0	3	2	0

KERNSTATISTIEKEN NADO Vlaanderen 2022

Monsters afgenomen tussen 1 januari 2022 en 31 december 2022							Vastellingen			
Sport	Discipline	Totaal	Urine IC	Urine OOC	BP IC	BP OOC	AAF	ATF	%AAF	%ATF
Zwemmen		68	42	26	0	0	1	0	1,47%	0,00%
	Zwemmen Lange afstand (800m of meer)	6	6	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%
	Zwemmen Middenafstand 200-400m	30	24	6	0	0	1	0	3,33%	0,00%
	Zwemmen sprint 100m of minder	32	12	20	0	0	0	0	0,00%	0,00%
Atletiek		315	210	68	0	37	3	0	0,95%	0,00%
	Meerkamp	12	6	6	0	0	0	0	0,00%	0,00%
	Sprongen	31	31	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%
	Lange afstand 3000m of meer	150	83	33	0	34	0	0	0,00%	0,00%
	Middenafstand 800-1500m	24	18	3	0	3	0	0	0,00%	0,00%
	Sprint 400m of minder	86	60	26	0	0	2	0	2,33%	0,00%
	Werpen	12	12	0	0	0	1	0	8,33%	0,00%
Autosport		6	6	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%
	Autosport	6	6	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%
Basketbal		104	20	84	0	0	1	0	0,96%	0,00%
	Basketbal	104	20	84	0	0	1	0	0,96%	0,00%
Bobslee		3	0	3	0	0	0	0	0,00%	0,00%
	Bobslee	3	0	3	0	0	0	0	0,00%	0,00%
Bodybuilding		22	21	1	0	0	1	0	4,55%	0,00%
	Bodybuilding	21	20	1	0	0	1	0	4,76%	0,00%
	Fitness	1	1	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%
Boksen		51	36	15	0	0	6	0	11,76%	0,00%
	Boksen	51	36	15	0	0	6	0	11,76%	0,00%
Bridge		4	4	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%
	Universitair	4	4	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%
Schaken		4	4	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%
	Universitair	4	4	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%
Wielrennen		721	393	167	1	160	3	0	0,42%	0,00%
	BMX	4	0	4	0	0	0	0	0,00%	0,00%
	Cyclo-Cross	244	121	61	1	61	0	0	0,00%	0,00%
	Mountain Bike - Cross Country	12	6	3	0	3	0	0	0,00%	0,00%
	Para-wielrennen weg	42	0	22	0	20	1	0	2,38%	0,00%
	Para-wielrennen piste sprint	8	0	4	0	4	0	0	0,00%	0,00%
	Weg	368	235	67	0	66	0	0	0,00%	0,00%
	Piste uithouding	25	25	0	0	0	2	0	8,00%	0,00%
	Piste sprint	18	6	6	0	6	0	0	0,00%	0,00%
Veldhockey		12	12	0	0	0	1	0	8,33%	0,00%
	Verldhockey	12	12	0	0	0	1	0	8,33%	0,00%
Voetbal		281	71	210	0	0	0	0	0,00%	0,00%
	Voetbal	265	55	210	0	0	0	0	0,00%	0,00%
	futsal	16	16	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%
Golf		12	12	0	0	0	1	0	8,33%	0,00%
	Golf	12	12	0	0	0	1	0	8,33%	0,00%
Gymnastiek		17	17	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%
	Artistiek	17	17	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%
Handbal		4	4	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%
	Indoor	4	4	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%
Ijshockey		6	6	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%
	Ijshockey	6	6	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%
Judo		21	12	9	0	0	1	0	4,76%	0,00%
	Judo	21	12	9	0	0	1	0	4,76%	0,00%
Kickboxing		18	18	0	0	0	1	0	5,56%	0,00%
	Kickboxing	18	18	0	0	0	1	0	5,56%	0,00%
Motocross		6	6	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%
	Motocross	6	6	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%
Muaythai		6	6	0	0	0	1	0	16,67%	0,00%
	Muaythai	6	6	0	0	0	1	0	16,67%	0,00%
Para-Atletiek		12	7	5	0	0	0	0	0,00%	0,00%
	Lopen sprint 400m of minder alle klassen	12	7	5	0	0	0	0	0,00%	0,00%
Para-zwemmen		1	0	1	0	0	0	0	0,00%	0,00%
	Klassen: S4/SB4/SM4 - S9/SB8/SM9	1	0	1	0	0	0	0	0,00%	0,00%
Powerlifting		12	12	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%
	Powerlifting	12	12	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%
Schaatsen		7	6	1	0	0	0	0	0,00%	0,00%
	Kunstschaatsen	1	0	1	0	0	0	0	0,00%	0,00%
	Short Track	6	6	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%
Skiën		2	0	2	0	0	0	0	0,00%	0,00%
	Snowboard (all subdisciplines)	2	0	2	0	0	0	0	0,00%	0,00%
Tennis		34	32	2	0	0	3	0	8,82%	0,00%
	Tennis	33	32	1	0	0	3	0	9,09%	0,00%
	Roltstoeltennis	1	0	1	0	0	0	0	0,00%	0,00%
Triatlon		70	40	15	0	15	1	0	1,43%	0,00%
	Duathlon	12	12	0	0	0	1	0	8,33%	0,00%
	Triatlon	58	28	15	0	15	0	0	0,00%	0,00%
Volleybal		16	16	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%
	Volleybal	16	16	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%
Gewichtheffen		9	6	3	0	0	0	0	0,00%	0,00%
	Gewichtheffen	9	6	3	0	0	0	0	0,00%	0,00%
TOTAAL		1844	1019	612	1	212	24	0	1,30%	0,00%

KERNSTATISTIEKEN NADO Vlaanderen 2022

Sport	Discipline	Stoffen en methoden - altijd verboden							Stoffen - verboden enkel in wedstrijd					sportspec ifiek P1
		S0	S1	S2	S3	S4	S5	M1-3	S6	S7	S8	S9		
Zwemmen									1					
	Zwemmen Lange afstand (800m of meer)													
	Zwemmen Middenafstand 200-400m								1					
	Zwemmen sprint 100m of minder													
Atletiek							1		2					
	Meerkamp													
	Sprongen													
	Lange afstand 3000m of meer													
	Middenafstand 800-1500m													
	Sprint 400m of minder								2					
	Werpen						1							
Autosport														
	Autosport													
Basketbal									1					
	Basketbal								1					
Bobslee														
	Bobslee													
Bodybuilding		1												
	Bodybuilding		1											
	Fitness													
Boksen			1				1		1		1		2	
	Boksen		1				1		1		1		2	
Bridge														
	Universitair													
Schaken														
	Universitair													
Wielrennen		1							2					
	BMX													
	Cyclo-Cross													
	Mountain Bike - Cross Country													
	Para-wielrennen weg		1											
	Para-wielrennen piste sprint													
	Weg													
	Piste uthouding								2					
	Piste sprint													
Veldhockey												1		
	Verdhockey											1		
Voetbal														
	Voetbal													
	futsal													
Golf										1				
	Golf									1				
Gymnastiek														
	Artistiek													
Handbal														
	Indoor													
Ijshockey														
	Ijshockey													
Judo								1						
	Judo							1						
Kickboxing												1		
	Kickboxing											1		
Motocross														
	Motocross													
Muaythai										1				
	Muaythai									1				
Para-Atletiek														
	Lopen sprint 400m of minder alle klassen													
Para-zwemmen														
	Klassen: S4/SB4/SM4 - S9/SB8/SM9													
Powerlifting														
	Powerlifting													
Schaatsen														
	Kunstschaatsen													
	Short Track													
Skiën														
	Snowboard (all subdisciplines)													
Tennis										3				
	Tennis									3				
	Roltstoeltennis													
Triatlon										1				
	Duathlon									1				
	Triatlon													
Volleybal														
	Volleybal													
Gewichtheffen														
	Gewichtheffen													
TOTAAL		0	3	0	0	1	2	0	13	0	3	2	0	